

“WEES NOOIT BANG”

NA ZES JAAR TWEDE KAMER STAPTE ZE ONLANGS OVER NAAR HET BEDRIJFSLEVEN. EEN GOEDE STAP, VOND ZE ZELF. NIET IEDEREEN DACHT ER ECHTER ZO OVER. OOK EERDER KREEG MARJET VAN ZUIJLEN DE NODIGE KRITIEK OVER ZICH HEEN. VERVELEND MAAR LEERZAAM, WAS HAAR CONCLUSIE. ZE DISTILLEERDE ER NEGEN REGELS UIT VOOR EEN SUCCESVOLLE LOOPBAAN EN DEELDE DIE MET DE BEZOEKERS VAN HET AVANTA-CONGRES. HIERNAAST DE TEKST VAN HAAR LEZING.

*DOOR MARJET VAN ZUIJLEN *FOTO MARCO BAKKER

“HET LAATSTE JAAR HEB IK OP EEN
HARDHANDIGE MANIER GELEERD DAT
SEKSISME NOG STEEDS BESTAAT.”

DE 9 WERKWETTEN VAN MARJET VAN ZUIJLEN

DE LAATSTE MAANDEN HEB IK OP TAL VAN MANIEREN afscheid genomen van mijn functie als Tweede-Kamerlid. Ik ben geïnterviewd. Ik heb zelf stukjes geschreven. Ik heb een receptie gegeven en ben uitgenodigd voor diners. Bij diverse gelegenheden ben ik toegesproken en heb ik zelf iets mogen zeggen.

Afscheid nemen is belangrijk. Het markeert het einde van een periode. Afscheid nemen is een ritueel. Je zegt: “Dank jullie wel. Het was fijn om met jullie samen te werken.” Maar ook: “Het is mooi geweest, maar het is tijd voor een verandering, tijd voor iets nieuws.”

Tijdens deze periode heb ik me regelmatig afgevraagd wat ik geleerd heb van de afgelopen zeseneuhalfjaar in de Kamer. Ben ik er sterker door geworden? En op welke punten heb ik aan kracht gewonnen? Voorop staat natuurlijk dat het lidmaatschap van het parlement een bijzonder eervolle functie is. Voor sommigen zelfs eerder een roeping dan een baan. De mogelijkheid om deze verantwoordelijkheid een aantal jaren te kunnen dragen is uniek.

Deze functie geeft je bovendien de gelegenheid een kijkje te nemen bij tal van organisaties en instellingen. Om op alle niveaus in de

samenleving mensen te leren kennen. Om je te verdiepen in interessante, complexe vraagstukken die maatschappelijk relevant zijn en daar ook daadwerkelijk een stempel op te drukken. Want het gaat natuurlijk ook om macht. Voor het fatsoenlijk omgaan met macht is kracht nodig.

Soms wordt de indruk gewekt dat het Nederlandse parlement niets in de melk te brokkelen heeft. Het tegendeel is waar. De potentiële macht van individuele Kamerleden is groot. Angstaanjagend groot zelfs. Als woordvoerder van de grootste fractie moet je oppassen voor machtsmisbruik. Het is namelijk vaak zo dat de grootste fractie een doorslaggevende stem heeft op cruciale momenten. Om daarvan gebruik te kunnen maken is het belangrijk dat Kamerleden iets vinden, dat ze een opvatting hebben. En daarvoor is het essentieel om problemen vanuit een bepaalde politieke invalshoek te kunnen bekijken. Het is me opgevallen dat zo'n referentiekader, ook wel visie genoemd, regelmatig ontbreekt. Kortom, dat het pragmatisme hoogtij viert.

Het bekleden van een dergelijke functie op een relatief jonge leeftijd heeft, in carrièretech-

nisch opzicht, grote voordelen. Het perspectief van almaar hoger, beter, mooier waarmee je, als je begin twintig bent, start op de arbeidsmarkt, is in een klap aan gruzelementen als je op je 27ste in de Tweede Kamer komt. Je hoeft niet meer hoger, want in een bepaald opzicht kun je niet meer hoger. Het mooiste is eigenlijk al geweest. Vanaf nu hoef je alleen nog maar te doen wat je leuk vindt. Dat gevoel geeft rust en dat kan een kracht zijn.

NIEMAND KRIJGT MIJ MEER KLEIN

Ook in een ander opzicht maakt deze functie vrij. Niet alleen kan het niet meer beter, het kan ook niet meer erger. Bij mijn afscheid van het presidium van de Tweede Kamer kreeg ik van Kamervoorzitter Jeltje van Nieuwenhoven drie kaarten. Op de eerste stond een tekst van George Bernard Shaw: “*He knows nothing and thinks he knows everything. That points clearly to a political career.*” Deze uitspraak staat symbool voor het cynisme waarmee politici regelmatig worden bejegend.

De tweede kaart stond een tekst van William Butler Yeats. Hij schrijft: “*The innocent and the beautiful have no enemy but time.*” Dat spreekt

"IK HEB GELEERD DAT DE KRACHT ALTIJD IN JEZELF ZIT.

MITS JE WEET WAT JE WILT."

voor zich. In de politiek verlies je je onschuld. En de laatste tekst was van Oscar Wilde: "There is only one thing in the world worse than being talked about, and that is not being talked about." Over media-aandacht heb ik nooit te klagen gehad. De eerste vijf jaren was die vooral positief. Het laatste jaar regelmatig negatief. Ik heb op een hardhandige manier geleerd dat seksisme nog steeds bestaat. Maar: het hele proces was leerzaam en waardevol. Niemand krijgt mij in dit opzicht meer klein. De eerste keer dat zo'n publicitaire stoomwals over je heen komt denk je dat je het niet zult overleven. Gelukkig kreeg ik goede raad van ervaringsdeskundigen. Zij zeiden: "Je kunt het je nu niet voorstellen, maar het gaat voorbij. Eerst komen de kranten, dan de tijdschriften. En dan is het over." En dat was ook zo. Plotse-ling ging de storm liggen en was er niets meer aan de hand. Toen ik het de tweede keer mee-maakte, deed het me al een stuk minder. Ik ben een paar dagen met mijn lief naar Antwerpen gegaan. Heb kranten en tijdschriften ongezien weggegooid en toen ik thuiskwam was het over. En voelde ik me gelouterd en... sterk. Niet alleen publicitair, extern dus, word je sterk in de politiek. Ook intern, door het voeren van onderhandelingen, krijg je een bepaalde on-aanraakbaarheid. In de politiek worden, zoals overall waar op het scherpst van de snede wordt gewerkt, allerlei intimidatiestrategieën gehanteerd. Ik heb geleerd dat de kracht altijd in jezelf zit. Mits je weet wat je wilt. Een voor-waarde die vaker terugkomt in dit verhaal. Als die voorwaarde is vervuld, is verder niet veel meer nodig dan het herhalen van je standpunt, het steeds opnieuw uitleggen van je mening. Je kunt je natuurlijk laten beïnvloeden, maar laat je nooit intimideren.

9 KRACHTIGE REGELS

Als ik op een rijtje zet wat ik de afgelopen jaren heb geleerd over kracht, dan kom ik tot negen regels. Bij het formuleren van deze regels heb ik het accent gelegd op het geven van een invulling aan je loopbaan. Het gaat daarbij om de kracht om zelf keuzes te maken. Sinds 1 september houd ik me bij de Human Capital Group van Deloitte en Touche bezig met het ondersteunen van organisaties bij de werving en selectie van topkader. In de eerste maanden is het me opgevallen dat vrouwen

meer dan mannen aarzelen over een overstap. Het is uiteraard verstandig om een dergelijke beslissing goed te overwegen. Maar angst zou hierbij een niet al te grote rol moeten spelen. Vrouwen concentreren zich op hun zwakte en op de mogelijke valkuilen. Mannen benadrukken hun kracht en pakken hun kansen. Nog steeds. Bij mijn overstap van de Tweede Kamer naar het bedrijfsleven ben ik voortdurend geconfronteerd met criticasters die vonden dat je niet zelf een keuze mag maken met betrekking tot je eigen leven. Daarover gaat dan ook de eerste van mijn negen regels.

1. **BLIJF DE BAAS OVER JE EIGEN LOOPBAAN.** Kies de baan waarvan jij denkt dat die bij je past. Of het nou om carrière gaat, om geld, om vrije tijd, om inhoud of om plezier, het is en blijft jouw keuze. Alleen jij kunt bepalen hoe lang of kort je ergens blijft. Het inhoud geven aan deze keuzevrijheid maakt onafhankelijk en dus sterk.

2. **TREK JE NIETS AAN VAN DE TRADITIONELE SCHEIDSLIJNEN DIE ER ZIJN TUSSEN DE OVERHEID EN HET BEDRIJFSLEVEN.** In Nederland zijn deze lijnen helaas strakker dan in het buitenland. Waarom zou je banen in diverse sectoren niet afwisselen? Waarom zou je bijvoorbeeld niet kunnen beginnen bij de overheid, je loopbaan vervolgen bij een bedrijf in de markt-sector en vervolgens voor jezelf beginnen? Dat verrijkt je en maakt je sterker op de arbeidsmarkt.

3. **AL DIE AFWISSELING IS GOED, MAAR DAAR STAAT TEGENOVER DAT JE AF EN TOE MOET DURVEN BLIJVEN.** Tegenwoordig lijkt iedereen wel on the move op de arbeidsmarkt. Het kan geen kwaad - sterker nog: het is goed - als mensen leren van hun fouten en niet direct weglopen als het ergens even niet meer zo leuk is. Dat vergroot je kracht en stevigheid.

4. **WEES NOOIT BANG.** Het zal iedereen overkomen dat hij of zij wordt geïntimideerd en onder druk gezet. Houd je rug recht, blijf glimlachen en herhaal je opvattingen.

5. **BLIJF NIET ACHTER JE BUREAU ZITTEN.** Laat je niet klein houden of klein maken. Je bent zo

groot als je wilt zijn. Neem de ruimte die je krijgt. Laat je zien in de organisatie. Identificeer personen die jou moeten kennen en maak er een afspraak mee. Wees geen muurbloempje. Zorg dat je netwerk zowel binnen als buiten je organisatie goed in elkaar zit en onderhoud het. De enige manier om dat zorgvuldig te doen is overigens het oprecht leuk vinden om met mensen om te gaan. Eerlijkheid duurt het langst. Houden van mensen en het daadwerkelijk kunnen aangaan van contact zijn essentieel.

6. **VERKEN JE GRENZEN, MAAR BLIJF DAARBIJ ALTIJD DICHTBIJ JEZELF.** Het doorbreken van angsten en blokkades gaat het best door gewoon tot actie over te gaan. Onthoud dat de eerste keer het engst is. Alles wat daarna komt is kinderspel. Ga uitdagingen aan, maar forceer je niet. Dat geldt voor kleine en grote uitdagingen. Het grootste risico loop je als je wordt gevraagd voor een functie die eigenlijk boven je niveau is. Ik weet dat vrouwen voorzichtiger zijn dan mannen en soms zelfs te voorzichtig, maar dit risico is niet te overschatten. Een zorgvuldig opgebouwde carrière kan in korte tijd geruïneerd worden door een foute keuze. Ken daarom je eigen zwakte en kracht. Vraag je omgeving om advies. Durf eerlijk naar jezelf te kijken.

7. **DOE VOORAL WAT JE LEUK VINDT.** Ik weet dat velen kritisch kijken naar de huidige onrustige arbeidsmarkt en dat vooral jongeren last hebben van negatieve beeldvorming. Dat starters worden afgeschilderd als neo-hedonistische feestvarkens. Ik vind dat overdreven. Of beter gezegd: ik vind dat niet zo erg. Plezier in je werk is je belangrijkste motivatie.

8. **ONTWIKKEL JE OOK NAAST JE WERK.** Lees af en toe een goed boek. Ontspan. Zie de nieuwste romantische komedie in de bioscoop. Verwen jezelf. Maak een lange wandeling langs het strand of door het bos. Doe vrijwilligerswerk op de school van je kinderen. Zeg 'ja' als je wordt gevraagd voor een interessante bestuursfunctie. Kortom, deze achtste regel gaat over het relativeren van je werk. Dat maakt je niet alleen onafhankelijker en sterker, maar ook en vooral een leuker mens.

"RELATIVEER JE WERK. DAT MAAKT JE NIET ALLEEN ONAFHANKELIJKER EN STERKER, MAAR OOK EN VOORAL EEN LEUKER MENS."

9. **TEL AF EN TOE TOT 10.** Heb geduld. En ver-geet niet te genieten van je succes!

Deze negen regels gaan over kracht. En vooral over hoe je sterker kunt staan in je werk en bij het maken van keuzes ten aanzien van je werk. Ze lijken voor de hand liggend. Toch zijn de cijfers over de verhouding tussen mannen en vrouwen in de top van het bedrijfsleven en de overheid nog steeds schrikbarend. In de raden van bestuur van de duizend grootste bedrijven zitten slechts twee moeders met jonge kinderen. Dat is minder dan een half promille.

NEDERLAND IS ACHTERGEBLEVEN

De negen regels zouden de indruk kunnen wekken dat ik de oorzaak daarvan vooral bij vrouwen zelf leg. Dat mogelijke misverstand wil ik aan het slot van deze lezing graag wegnemen. Laat ik er helder over zijn: Nederland is op het gebied van het combineren van arbeid en zorg een achtergebleven land. Het krij-

gen van kinderen is daarom de grootste hinder-nis op weg naar de top. En ondanks al die jaren van mooie woorden is er nog steeds niet voldoende en betaalbare kinderopvang. Is naschoolse opvang lang niet overal goed gere-geld. En ontbreken adequate regelingen voor betaald ouderschapsverlof of verlof om voor zieke familieleden te zorgen.

Het Sociaal en Cultureel Planbureau zette on-langs de cijfers nog eens op een rijtje. Het enige waarin Nederland voorop loopt, is het aantal deeltijdwerkers. Niet echt iets om trots op te zijn. Het overgrote deel van deze in deel-tijd werkende vrouwen is immers niet econo-misch zelfstandig en heeft in de toekomst ook minder kansen op die zelfstandigheid.

Voor bijna iedereen is een gelijke taakverdeling tussen mannen en vrouwen het ideaal. Toch gebeurt dat in de praktijk nauwelijks. In andere landen blijkt het benaderen van dit ideaal makkelijker te zijn. In Scandinavische landen, maar ook in Frankrijk wordt veel meer gebruik

gemaakt van kinderopvang. Terwijl hier lange wachtlijsten bestaan, is in Zweden, Denemar-ken, Finland en Frankrijk een recht op kinder-opvang geregeld. Terwijl het zorgverlof in Ne-derland onbetaald is en maximaal tien dagen lang is, wordt dit zorgverlof in landen als De-nemarken en Zweden wel betaald. In Zweden zelfs voor 120 dagen per jaar.

Dit is een treurige opsomming. Maar soms helpt een internationale vergelijking om een misstand helder te krijgen. Natuurlijk hebben vrouwen psychologische drempels (over de psychologische drempels bij mannen heb ik het nog niet eens gehad). Natuurlijk vinden vrouwen zichzelf tegenwoordig geen slacht-offer meer, klagen ze niet, gedragen ze zich als powergrls en macha's en nemen ze zelf het heft in handen. Maar daarmee is de ongelijke verdeling van topposities niet opgelost. Het meeste werk om concrete belemmeringen voor vrouwen met ambitie weg te nemen is en blijft aan de politiek. •

advertentie

VNG International

Bij VNG International is per direct de functie vacant van: **Hoofd Financiële Administratie (Internationaal) (0,8 fte)**

We zoeken een sterke persoonlijkheid die als financieel verantwoordelijke een belangrijke rol wil vervullen bij de opbouw van een klein dynamisch, internationaal opererend bedrijf. Met 30 medewerkers en een groot netwerk van deskundigen in Nederlandse gemeenten bieden we producten ter versterking van het lokaal bestuur in landen in ontwikkeling en transitie en steunen we Nederlandse gemeenten bij hun internationaal werk.

Je stuurt een klein team van medewerkers van de financiële administratie aan en bent lid van het managementteam. De financiële administratie is een combinatie van een projectenadministratie (voor projecten uitgevoerd in opdracht van internationale en nationale organisaties en overheden) en beheer van het financiële systeem.

De algemene taken omvatten onder andere het formuleren van algemene financiële beleids- en beheersuitgangspunten; opstellen van tactische en strategische plannen ten aanzien van het te voeren financieel beleid van VNG International; aansturen van het functioneren van een up-to-date financieel administratief beheers- en informatiesysteem; verantwoordelijkheid voor tijdige, volledige en juiste verwerking van de financiële gegevens (kosten en uren); tijdige betaling van crediteuren en zorgen voor tijdige inning bij debiteuren; beheer kas/liquide middelen. Je vervult uiteraard een centrale rol bij het opstellen van de begroting, jaarrekening, (tussentijdse) managementrapportages en projectrapportages

Profiel:

Je hebt een HBO/WO opleiding op financieel economisch terrein en beschikt over minimaal drie jaar ervaring in een soortgelijke functie. Je combineert een sterk analytisch vermogen en een grote mate van overzicht met goede adviesvaardigheden. Je hebt ruime ervaring met projectadministraties en geautomatiseerde (financiële) systemen. Je opereert als meewerkend voorman/-vrouw en bent "hands-on" en initiatiefrijk. Je bent communicatief en sociaalvaardig en beheerst de Engelse taal.

Salariëring

Goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden (vergelijkbaar met Rijksoverheid)

Reacties

Voor nadere informatie over deze functie kunt u contact opnemen met drs. P. Knip, directeur VNG International, tel: 070 373 83 86. Algemene informatie over VNG International en de VNG kunt u vinden op de websites: www.sgbo.nl en www.vng.nl. Uw sollicitatiebrief met curriculum vitae (o.v.v. vacaturnummer 0.072) kunt u zenden aan: VNG International, t.a.v. drs. P. Knip, Postbus 30435, 2500 GK DEN HAAG of mailen naar: ipu@vng.nl. Uiterste inzenddatum is 5 december 2000.